

neoznámil zavčas změny mzdy. Tohoto stíhá jen povinnost nahraditi pojistné i s úroky.

Nař. rozhodnutím uznal žal. úřad stěžující si firmu povinnou k náhradě dávek z důvodu, že zaměstnanec byl nenáležitě přihlášen. Z tohoto odůvodnění však není patrné, co žal. úřad nenáležitou přihláškou zaměstnance míní, jmenovitě míní-li tím přihlášku v tom smyslu, jaký byl právě vyložen. Není to ani patrné z výměru pojišťovny z 19. května 1928, jenž byl nař. rozhodnutím potvrzen.

Pojišťovna, vydávajíc výměr o náhradě podpůrného nákladu, spatřovala patrně, jak aspoň z dokladů, jež měla po ruce před vydáním tohoto výměru a které jsou ve spise založeny, plyne, nenáležitou přihláškou v tom, že firma dnem 3. ledna 1927 přihlásila dělníka se mzdou 24 Kč denně, a neoznámila, že tento zaměstnanec měl počínaje 7. lednem 1927 mzdou 32 Kč denně, tedy spatřovala nenáležitou přihlášku v opožděném oznámení změny mzdy. V takovém případě by však pojišťovna podle toho, co řečeno, neměla nároku na náhradu podpůrného nákladu. Při šetření, konaném na stížnost strany proti výměru pojišťovny však vyšlo, že P. byl dnem 3. ledna 1927 přihlášen se mzdou 24 Kč denně, ale že ve skutečnosti měl již týž den 27 Kč, následující dny, 4., 5. a 6. ledna po 30 Kč, a počínaje 7. lednem 40 Kč. Není vyloučeno, že žal. úřad, hledě k tomuto výsledku šetření, spatřoval nenáležitě přihlášení v tom, že firma udala dnem 3. ledna 1927 mzdou 24 Kč, ve skutečnosti však platila mzdou vyšší.

Tato nejasnost nař. rozhodnutí zabraňuje nss-u přezkoumati jeho zákonitost, zda totiž žal. úřad pojem nenáležitěho přihlášení v § 20 odst. 2 cit. zák. vykládá si správně či nikoli, a zakládá tedy podstatnou vadu řízení, pro kterou bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 6 zák. o ss, aniž bylo se třeba zabývatí námitkou vadnosti řízení, kterou spatřuje stížnost v tom, že žal. úřad nezkoumal správnost přihlášky na základě vplatných lístků.

Č. 11.763.

Horní právo: Kdo nese náklady šetření konaného o oznámení vlastníka výhradních kutisk, domáhajícího se ochrany podle § 5 zákona naftového č. 303/1924 Sb. proti účinkům hlubinné vrtby?

(Nález ze dne 27. února 1935 č. 10.714/35.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 1160/21, 4312/25.

Věc: Ing. Antonín H. v P. (adv. L. Špaček z Prahy) proti báňskému hejtmanství v Brně (za zúč. firmu Sch. & St., adv. Dr. R. Eberhard z Brna) o náhradu nákladů.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

Důvody: Podáním ze 7. května 1930 oznámil st-l revírnímu báňskému úřadu v Brně, že při hlubinné vrtbě na vodu pro zúčastněnou stranu bylo prokázáno uložení živíc a žádal jako vlastník výhradních

kutisk o ochranu ve smyslu § 5 naftového zák. z 15. prosince 1924 č. 303 Sb., ježto ve vrtbě nebyl uzavřen přítok svrchní vody a tím jest naftové ložisko ohroženo.

Na základě provedeného šetření nařídil báňský revírní úřad v Brně rozhodnutím ze 17. června 1930 podle § 5 naft. zák. zúčastněné straně, nebude-li pokračovat ve vrtbě, aby otvor neprodleně ucpala plastickým jílem, bude-li však vrtbu dále hloubiti, aby uzavřela svrchní vodu, vedla řádný deník vrtby a uschovala vzorky vývrtů pro úřední kontrolu. Opatření toto uznal báň. rev. úřad za nutné proto, že touto vrtbou bylo prokázáno uložení živíc a že ložisko nafty jest ohroženo tím, že svrchní voda nebyla uzavřena. Zároveň uložil zúčastněné straně, aby hradila výlohy šetření, ježto dala vlastní podnět k tomuto jednání.

Odvolání zúčastněné strany zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím, ve kterém však vyslovil, že výlohy šetření jest povinen hraditi st-l, ježto v daném případě od něho vyšel podnět k místnímu šetření.

Stížnost vytýká, že žal. úřad mylně vykládá předpis § 234 hor. zák. a dovozuje, že za stranu, která dala podnět k úřednímu jednání, nelze pokládati tu stranu, která jsouc ohrožena podala žádost o úřední ochranu, nýbrž onu stranu, která svým nesprávným počínáním tuto žádost a toto úřední jednání vyvolala. Dovojuje dále, že tuto vnitřní příčinu k úřednímu jednání zavdala v tomto případě právě strana zúčastněná, která úředně neohlášenou vrtbou zasáhla st-lovo naftové ložisko, ohrozila je neuzavřením svrchní vody a ztěžovala úřední šetření tím, že nepředložila úřední komisi vrtní deník a vzorky vývrtů a nedovolila, aby se do vrtby zapustila vrtní lžice.

O stížnosti uvažoval nss takto:

Na sporu jest otázka, zdali st-l je podle § 234 obec. hor. zák. povinen nésti útraty komis. řízení, jež bylo provedeno k jeho žádosti ve smyslu § 5 zák. č. 303/1924 o hornickém vyhledávání a těžení živíc. Podle ustanovení § 234 obec. hor. zák. má ve věcech stran náklady řízení nésti zpravidla strana, která k řízení zavdala podnět. Ustanovení toto sluší, jak nss již opětne, zejména v nál. Boh. A 1160/21 a 4312/25 byl vyslovil, vykládati v ten smysl, že náklady řízení postihují onu stranu, již lze přičítati pravou, vnitřní příčinu (*causa efficiens*) provedeného řízení, a že tuto vnitřní příčinu nelze přičítati tomu, kdo na úřad se žádostí o provedení řízení se obrátil, jestliže toto zakročení bylo jen nahodilým podnětem konaného řízení (*causa occasionalis*), takže by k řízení tomu dle obvyklého běhu věcí bylo musilo neb mělo dojíti, i když si žádost strany odmyslíme.

Žal. úřad uvalil na st-le náklady řízení, uznáv, že »v daném případě od něho vyšel podnět k místnímu šetření«. O které skutečnosti a o které právní úvahy žal. úřad tento svůj závěr opírá, není v nař. rozhodnutí uvedeno. Než vykládá-li se toto rozhodnutí podle jeho souvislosti s rozhodnutím I. stolice, jímž byly útraty komis. řízení uvaleny na dnešní zúčastněnou stranu, kteráž provádějíc vrtbu na vodu zavdala st-li podnět k jeho žádosti za provedení řečeného řízení, a již byla úřadem na základě tohoto řízení uložena jistá opatření, je z něho poznatelné, že I. stolice hledala vnitřní příčinu konaného řízení ve vrtbě zúčastněnou stranou provedené, kdežto II. stolice viděla tuto příčinu v žádosti st-lové.

Za této situace není nedostatek odůvodnění nař. výroku podstatnou vadou řízení, a to tím méně, ježto st-l procesní vadu v tomto směru nevytýká a chápe nař. rozhodnutí zcela shodně se stranou zúčastněnou i s odvodním spisem žal. úřadu ve smyslu právě naznačeném. Není tedy překážky, která by nss-u bránila přistoupiti k řešení sporu jemu předloženého.

Pravou, vnitřní příčinu řízení konaného podle § 5 zák. č. 303/1924 Sb. lze poznati ze specifického účelu, jemuž řízení toto slouží. Tímto účelem jest ochrana ložisk živice proti ohrožení vycházejícímu od provozu jiného báň. podniku nebo od jiné zemní práce. Není však účelem tohoto řízení ložiska živice teprve vyhledávati, neboť podle výslovného znění cit. § 5 jsou ochranná opatření tímto předpisem nařízená vázána na předpoklad, že jde o »prokázané uložení živice«. Podle těchto ustanovení sluší vnitřní příčinu ve smyslu § 234 obec. hor. zák. přičísti tomu, kdo provedl jakoukoli zemní práci, tedy také vrtbu na vodu, jež je způsobila ohrožování prokázaná ložiska živice. Žádost vznesená k úřadu, aby řízení podle § 5 cit. zák. provedl, byť to byla i žádost kutěře neb majitele výhradních kutisk a byť byla podána v zájmu žadatelově, jevila by se pak jen jako nahodilý podnět, který by povinnost kutěřovu k útratám řízení nemohl odůvodniti. Povinnost žadatelova přicházela by arci v úvahu, kdyby bylo zjištěno, že zemní práce provedená osobou jinou není s to, aby ohrožovala prokázané ložisko živice, buďsi že ložisko živice není vůbec prokázáno, nebo že provedená zemní práce není způsobila, aby ložisko živice ohrozila.

V případě dnešního sporu je nepochybně, že zemní práce, jež zavdaly st-li podnět k jeho zakročení, byly provedeny dnešní zúčastněnou stranou, není však bezpečně zjištěno, že tyto práce nebyly s to, aby ohrožovaly prokázaná ložiska živice a zejména není autoritativně zjištěno, že předmět zákonné ochrany, t. j. »prokázané uložení živice« není v tomto případě vůbec dán. Podle výsledku komis. řízení byly naopak zjištěny ve vývrtech hojné sledy nafty a impregnace, při čemž ovšem zúčastněnou stranou bylo od samého počátku a také v jejím odvolání z rozhodnutí I. stolice popíráno, že jde o prokázaná ložiska nafty.

Dokud není tedy jisto, že zjištěné »sledy a impregnace« nelze klásti na roveň »prokázanému uložení živice« ve smyslu § 5 cit. zák., není možno popříti povinnost toho, kdo zemní práce provedl, t. j. dnešní zúčastněné strany, hraditi útraty komis. řízení, a není proto možno viděti příčinu provedeného řízení v žádosti dnešního st-le.

K otázce pro spor o útratách rozhodné, zda »sledy a impregnace« představují již »ložisko« živice, či není-li sledy a impregnace ložisku klásti na roveň, nezaujal však žal. úřad jasným způsobem stanovisko. V tom musil nss shledati podstatnou vadu řízení, zejména ježto jde o otázku odbornou, kterou nss není povolán de plano řešiti.

Naproti tomu nemohl nss přisvědčiti výtkám ve stížnosti formulovaným, zejména nemohl uznati za moment pro posouzení příčinnosti ve smyslu § 234 obec. hor. zák. významný, že zmíněná vrtba na vodu konala se bez živn.-právního povolení podle III. hlavy živn. řádu, neboť i kdyby vůbec bylo možno hájiti názor, že jednotlivá zemní práce je živn. provozovnou ve smyslu III. hlavy živn. řádu, mohl by nedostatek tohoto

povolení býti příčinou nejvýš komis. řízení podle řádu živn., nikoli však příčinou řízení podle § 5 zák. č. 303/1924 nebo podle zák. hor.

Rovněž za bezvýznamnou uznal nss další stížností vytýkanou okolnost, t. j. že rozkazy báň. rev. úřadu na základě provedeného řízení vydané a nař. rozhodnutím potvrzené nebyly před nss-em vzaty v odpor, takže nabyly právní moci. Neboť v nař. rozhodnutí, jak již bylo řečeno, nebyla judikátně řešena otázka pro spor rozhodná, t. j. zdali zjištěné sledy nafty lze klásti na roveň prokázaným ložiskům ve smyslu § 5 cit. zák., a podrobila-li se zúčastněná strana bez dalšího opravného prostředku rozkazům jí prvou stolicí uloženým a žal. úřadem potvrzeným, nelze z toho dovozovati, že se podrobila úřednímu výroku o tom, že je splněn zákonný předpoklad pro její povinnost nésti útraty řízení, neboť žal. úřad výroku takového nejen neučinil, nýbrž naopak dal sám, ač výrok první stolice ve věci potvrdil, uno actu zřetelně najevo, že v rozkazu zúčastněné straně daném zákonný předpoklad její povinnosti k hrazení nákladů nevidí, neboť uvalil útraty tyto nikoli na ni, nýbrž právě naopak na dnešního st-le. Ježto pak správní akt může nabytí právní moci jen s tím obsahem a v tom smyslu, jaký vskutku má, nemůže právní moc rozkazu zúčastněné straně daného míti pro otázku útrat prejudiciálního významu.

Č. 11.764.

C e s t y: »Škodou« ve smyslu § 3 zák. č. 32/1867 z. z. čes. jest rozuměti opotřebení silnice.

(Nález ze dne 27. února 1935 č. 12.530/35.)

V ě c: Pražské akciové cihelny v Praze (adv. Dr. Jeroným Kozák z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací o konservační paušál silniční.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Přípisem osk v Říčanech z 1. dubna 1927 bylo stěžující si společnosti sděleno, že přihlízejíc ke zjištěnému rozsahu, jakým její cihelna »Prago« v U. používá okr. silnic, bylo usneseno požadovati od ní za r. 1926 konservační paušál ve výši 10.000 Kč a společnost dotázána, zda je v cestě dohody s vyměřeným paušálem srozuměna a ochotna jej zaplatiti. Když st-lka požadavek tento odmítla, byla záležitost postoupena býv. zsv-u v Praze, jenž ve věci provedl dne 17. října 1928 místní šetření. Na základě tohoto šetření, později ještě doplněného, vydal pak zem. úřad v Praze výměr ze 16. října 1929, jímž podle § 3 odst. 2 zák. z 2. dubna 1867 č. 32 z. z. čes. určil stěžující si firmě za mimořádné opotřebení okr. silnic..... a jiných tratí v délce celkem 54 km vývozem cihel z cihelny »Prago« v U. konservační paušál silniční za rok 1926 částkou 14.000 Kč. Odvolání, jež z výměru tohoto st-lka podala, bylo pak nař. rozhodnutím zamítnuto.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí podané uvažoval nss takto:

Stížnost obrací se nejprve proti poslednímu odstavci odůvodnění nař. rozhodnutí, jenž zní slovně takto: